

מסכת ביצה

פרק א

א. ביצה שנוקדה ביום טוב, בית שמאי אומרים, תאכל. ובית הלל אומרים, לא תאכל. בית שמאי אומרים, שאר בכזית וחסין בכזית. ובית הלל אומרים, זה וזה בכזית:

ב. השוחט חיה ועוף ביום טוב, בית שמאי אומרים, יחפור בדקר ויכסה, ובית הלל אומרים, לא ישחט, אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום. ומודים, שאם שחט, שיחפור בדקר ויכסה, שאפר פירה מוכן הוא:

ג. בית שמאי אומרים, אין מוליכין את הסלם משוכה לשוכה, אבל מטהו מחלון לחלון. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, לא יטל, אלא אם כן נענע מבעוד יום. ובית הלל אומרים, עומד ואומר זה וזה אני נוטל:

ד. זמן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא שחורים, שנים ומצא שלשה, אסורים. שלשה ומצא שנים, מתרים. בתוך הקן ומצא

לפני הקו, אסורים. ואם אין שם אלא הם, הרי אלו מתרים:

ה. בית שמאי אומרים, אין מסלקין את התריסין ביום טוב. ובית הלל מתירין אף להחזיר. בית שמאי אומרים, אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, אין נוטנין את העור לפני הדורסן ולא נגביהנו, אלא אם כן יש עמו כזית בשר. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים. ובית הלל מתירין:

ו. בית שמאי אומרים, אין מוליכין חלה ומתנות לכהן ביום טוב, בין שהורמו מאמש, בין שהורמו מהיום. ובית הלל מתירין. אמרו להם בית שמאי, גזרה שוה, חלה ומתנות מתנה לכהן, ותרומה מתנה לכהן, כשם שאין מוליכין את התרומה, כך אין מוליכין את המתנות. אמרו להם בית הלל, לא, אם אמרתם בתרומה, שאינו זכאי בהרמתה, תאמרו במתנות, שזכאי בהרמתן:

ז. בית שמאי אומרים, תבלין נדוכין במדוך של עץ, והמלח בפך, ובעץ הפרור. ובית הלל אומרים, תבלין נדוכין כדרך כן במדוך של אבן, והמלח במדוך של עץ:

ח. הבורר קטנית ביום טוב, בית שמאי אומרים, בורר אכל ואוכל. ובית הלל אומרים, בורר כדרךכו בחיקו, בקנון ובתמחוי, אבל לא בטבלא ולא כנפה ולא בכברה. רבן גמליאל אומר, אף מדיח ושולח:

ט. בית שמאי אומרים, אין משלחין ביום טוב אלא מנות. ובית הלל אומרים, משלחין בהמה חיה ועוף, בין חזין בין שחוטין. משלחין יינות שמנים וסלתות וקטניות, אבל לא תבואה, ורבי שמעון מתיר בתבואה:

י. משלחין כלים, בין תפורין בין שאינן תפורין, ואף על פי שיש בהן כלאים, והן לצורך המועד, אבל לא סנדל המסמר ולא מנעל שאינו תפור. רבי יהודה אומר, אף לא מנעל לבן, מפני שצריך אמן. זה הכלל, כל שנאותין בו, ביום טוב משלחין אותו: